॥ शल्य उवाच ॥ अथ देवाः सगन्धर्व्वा गुरुमाङ्गिरिदं वचः । कथं सुनीतं नु भवेन्मन्त्रयस्व बृहस्पते ।
॥ बृहस्पतिरुवाच ॥ नहुषं याचतां देवी किञ्चित्कालान्तरं शुभा । इन्द्राणी हितमेतद्धि तथाऽस्माकं भविष्यति ।
बहुविघ्नः सुराः कालः कालं कालो नयिष्यति । गर्व्वितो बलवांश्चापि नहुषो वरसंश्रयात् ।
॥ शल्य उवाच ॥ ततस्तेन तथोक्ते तु प्रीता देवास्तदाऽब्रुवन् । ब्रह्मन्साध्विदमुक्तं ते हितं सर्व्वदिवौकसां ।
एवमेतद्द्विजश्रेष्ठ देवी चेयं प्रसाद्यतां । ततः समस्ता इन्द्राणीं देवाश्चाग्निपुरोगमाः । ३९५
ऊचुर्व्वचनमव्यग्रा लोकानां हितकाम्यया ।
॥ देवा ऊचुः ॥ त्वया जगदिदं सर्व्वं धृतं स्थावरजङ्गमं । एकपत्न्यसि सत्या च गच्छस्व नहुषं प्रति ।
क्षिप्रं त्वामभिकामश्च विनशिष्यति पापकृत् । नहुषो देवि शक्रश्च सुरैश्वर्य्यमवाप्स्यति । श्र०
एवं विनिश्चयं कृत्वा इन्द्राणी कार्य्यसिद्धये । अभ्यगच्छत सव्रीडा नहुषं घोरदर्शनं ।
दृष्ट्वा तां नहुषश्चापि वयोरूपसमन्वितां । समहृष्यत दुष्टात्मा कामोपहतचेतनः । ४००
इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्व्वणि सेनोद्योगपर्व्वणि इन्द्राणीकालयाचने एकादशोऽध्यायः ॥ ११ ॥
॥ शल्य उवाच ॥ अथ तामब्रवीद्दृष्ट्वा नहुषो देवराट् तदा । त्रयाणामपि लोकानामहमिन्द्रः शुचिस्मिते ।
भजस्व मां वरारोहे पतित्वे वरवर्णिनि । एवमुक्ता तु सा देवी नहुषेण पतिव्रता ।
प्रावेपत भयोद्विग्ना प्रवाते कदली यथा । प्रणम्य सा हि ब्रह्माणं शिरसा तु कृताञ्जलिः ।
देवराजमथोवाच नहुषं घोरदर्शनं । कालमिच्छाम्यहं लब्धुं त्वत्तः कञ्चित् सुरेश्वर ।
न हि विज्ञायते शक्रः किं वा प्राप्तः क्व वा गतः । तत्त्वमेतत्तु विज्ञाय यदि न ज्ञायते प्रभो । ४०५
ततोऽहं त्वामुपस्थास्ये सत्यमेतद्ब्रवीमि ते । एवमुक्तः स इन्द्राण्या नहुषः प्रीतिमानभूत् ।
॥ नहुष उवाच ॥ एवं भवतु सुश्रोणि यथा मामिह भाषसे । ज्ञात्वा चागमनं कार्य्यं सत्यमेतदनुस्मरेः ।
नहुषेण विसृष्टा च निश्चक्राम ततः शुभा । बृहस्पतिनिकेतं च सा जगाम यशस्विनी ।
तस्याः संश्रुत्य च वचो देवाश्चाग्निपुरोगमाः । चिन्तयामासुरेकाग्राः शक्रार्थं राजसत्तम ।
देवदेवेन सङ्गम्य विष्णुना प्रभविष्णुना । ऊचुश्चैनं समुद्विग्ना वाक्यं वाक्यविशारदाः । ४१०
ब्रह्मबध्याभिभूतो वै शक्रः सुरगणेश्वरः । गतिस्त्वं नस्त्वं देवेश पूर्व्वजो जगतः प्रभुः ।
रक्षार्थं सर्व्वभूतानां विष्णुत्वमुपजग्मिवान् । त्वद्वीर्य्यनिहते वृत्रे वासवो ब्रह्महत्यया ।
वृतः सुरगणश्रेष्ठ मोक्षं तस्य विनिर्द्दिश । तेषां तद्वचनं श्रुत्वा देवानां विष्णुरब्रवीत् ।
मामेव यजतां शक्रः पावयिष्यामि वज्रिणं । पुण्येन हयमेधेन मामिष्ट्वा पाकशासनः ।
पुनरेष्यति देवानामिन्द्रत्वमकुतोभयः । दुष्कर्म्मभिश्च नहुषो नाशं यास्यति दुर्म्मतिः । ४१५
कञ्चित्कालमिमं देवा मर्षयध्वमतन्द्रिताः । श्रुत्वा विष्णोः शुभां सत्यां वाणीं तामम्रतोपमां ।
ततः सर्व्वे सुरगणाः सोपाध्यायाः सहर्षिभिः । यत्र शक्रो भयोद्विग्नस्तं देशमुपचक्रमुः ।
तत्राश्वमेधः सुमहान्महेन्द्रस्य महात्मनः । वर्त्तते पावनार्थं वै ब्रह्महत्यापहो नृप ।
विभज्य ब्रह्महत्यान्तु वृक्षेषु च नदीषु च । पर्व्वतेषु पृथिव्याञ्च स्त्रीषु चैव युधिष्ठिर ।